

Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/tky:

Mgr. Kateřina Hejdová

Osobní číslo:

P15809

Studijní program:

Psychologie

Studijní obor:

Arteterapie

Katedra:

Ateliér arteterapie

Akademický rok:

2019/2020

Název práce:

Symbolika a využití motivu stromu v arteterapii

Oponent/ka
práce:

PaedDr. Evžen Perout

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

odpovídá cílům práce 1 2 3 N neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

zcela adekvátní 1 2 3 N neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

přiměřený a jasný 1 2 3 N neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

dostatečná 1 2 3 N nedostatečná

Propracovanost práce:

práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná 1 2 3 N některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

výborná 1 2 3 N nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

zdroje jsou aktuální 1 2 3 N zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje 1 2 3 N práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

relevantní 1 2 3 N nerelevantní

Citační norma:

zcela dodržena 1 2 3 N nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

	1	2	3	N	
odpovídá úrovni odborného stylu	☐	☒	☐	☐	neodpovídá požadované úrovni

Gramatická úroveň:

	1	2	3	N	
neobsahuje gramatické chyby	☒	☐	☐	☐	obsahuje velké množství gramatických chyb

Odborný jazyk:

	1	2	3	N	
používá výborně	☐	☒	☐	☐	nepoužívá

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

	1	2	3	N	
odpovídá	☒	☐	☐	☐	neodpovídá stanoveným požadavkům

Práce obsahuje požadované náležitosti:

	1	2	3	N	
obsahuje	☒	☐	☐	☐	neobsahuje

Grafická úroveň práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☒	☐	☐	☐	nevyhovující

Struktura a členění práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☒	☐	☐	☐	nevyhovující

Další hodnocení

V teoretické části bakalářské práce autorka terminologicky vymezuje přístup k osobnosti, volí psychoanalyticky pojatou koncepci se strukturním i topografickým modelem psychických procesů, vývojový aspekt je nastíněn na podobě základních zpracovávaných komplexů. Pojetí nevědomých procesů pak autorka vnímá šířeji a čerpá spíše z dynamicky orientovaných přístupů. V souvislosti s volbou PSA pojetí osobnosti by mohla být položena otázka úlohy a rozsahu determinace ve vztahu k osobnosti jako celku, otázkou je, do jaké míry jedinec takto pojatý svobodně jedná a rozhoduje se a do jaké míry je jeho chování ovlivněno a řízeno nevědomými procesy?

Následné kapitoly teoretické části jsou věnovány problematice symbolu obecně, symbolice stromu je pak věnována samostatná kapitola, šířeji je zpracován význam stromu v duchovních či spirituálních tradicích. Škoda, že kapitola o výtvarné ontogenezi není spojena s odkazy na dětské výtvarné znázornění stromu, které jistě má svá specifika?

Bakalářská práce se základně zabývá tématem a symbolikou stromu v arteterapeutickém kontextu, nicméně jako východisko nelze opominout zkušenost a poznatky z psychodiagnostiky. V teoretické části autorka proto dále odkazuje k těmto pojetím, zmiňuje Kochův test a jako východisko pro svou práci volí příručku Z. Altmana Test stromu. Vzhledem k tématu možná mohla být v práci více rozvedena problematika kresebných projektivních metod obecně, i prezentovaný arteterapeutický přístup je projektivně-intervenčním pojetím, kdy artefakt je vnímán jako podoba expresivního projevu s odkazy na osobnostní charakteristiky a rysy jeho autora. Z testových metod je dále zmíněn přístup R. Corboze a J. N. Bucka. Doplnit by bylo možné i kinetické pojetí Buckova testu, které zpracoval R. Burns (1978), zmínit lze knihu K. Bolanderové (1977). Nověji lze pak zmínit i využití projektivního potenciálu námětu stromu v přístupech katatymně imaginativní psychoterapie (L. Běžák, 2008). V posledním citovaném případě je zajímavé nejen diagnostické, ale i terapeutické využití námětu.

V teoretické části by možná bylo vhodné zmínit, jaké aspekty jsou v diagnostickém pojetí základně při hodnocení kresby stromu akcentovány, např. jakým částem a podobám jejich zpracování je v kresbě stromu věnována pozornost a proč, do jaké míry jsou tyto poznatky využitelné v arteterapeutické činnosti? Bez tohoto odkazu či zdůvodnění je nejasné, z jaké pozice autorka vychází při vlastních interpretacích výtvarného zpracování zadávaného tématu.

Vzhledem k zaměření výzkumu je poslední kapitola teoretické části věnována problematice vzniku a léčby závislosti.

Ve výzkumné části autorka hodnotí zpracování námětu stromu v provedení biblického příběhu Adama a Evy. Aдекватně k cílům výzkumu - prezentace způsobu práce s motivem stromu a následné hodnocení, interpretační využití tématu u zvolených skupin klientů - jsou stanoveny dílčí výzkumné otázky. Následně autorka prezentuje dva soubory, první představuje tvorbu studentů či absolventů AA, druhý pak je ukázkou tvorby pacientů PN, vždy s pokusem o interpretační a analytický závěr. Interpretační postřehy zachycují významné rysy v jednotlivých artefaktech, někdy je otázkou přílišné zjednodušení a schematičnost, např. jablka na stromech jsou nejčastěji interpretována jako odkaz na roli reprodukční, chybějící stíny za objekty jsou vnímány zpravidla pouze jako odkaz na neintegrovatost či popírání osobnostních "stínů"?

Výsledky porovnání obou skupin jsou ve vztahu k míře případné psychopatologie celkem nepřekvapivé, zajímavější je formulace obecnějších okruhů problematiky u obou skupin - kompenzace a problematika osobnostní stability, podobenství norem a aspirací u první skupiny, tematika podobenství životní perspektivy a očekávání spojená s budoucností, specifika a metafory závislosti u druhé skupiny klientů. Škoda, že v závěru není více pozornosti věnováno srovnání psychodiagnostického a terapeutického přístupu, v čem se oba přístupy shodují, v čem jsou odlišné potenciály a jaký je smysl a oborová specifika práce s tematikou stromu v arteterapeutické praxi?

Doplňující otázky:

Čím je specifické znázornění stromu na obrázku č. 16, str. 52? Charakterizujte osobnostní a výtvarný posun v tvorbě č. 19-22, str. 54-56. Čím je specifický strom na obrázku č. 26, str. 63. Do jaké míry může strom na obr. 28, str. 65 vypovídat o ambicích autora? Lze uvažovat ještě o dalších charakteristikách osobnosti autora stromu na obr. 31, str. 69?

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

velmi dobře

dobře

nevyhověl/a

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Datum:

19.1.2020

Podpis oponenta/tky práce:

G. Kulev